

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Δεκεμβρίου 2000

σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 86 της συνθήκης ΕΚ αναφορικά με την παροχή ορισμένων νέων ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ιταλία που εξασφαλίζουν τη διανομή σε καθορισμένη ημερομηνία και ώρα

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2000) 4067]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2001/176/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 86 παράγραφος 3,

Αφού έδωσε τη δυνατότητα στις ιταλικές αρχές, με επιστολή της 16ης Μαΐου 2000, και στον φορέα παραδοσιακού ταχυδρομείου, Poste Italiane SpA (Ιταλικά Ταχυδρομεία), με επιστολή της 30ής Μαΐου 2000, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις αιτιάσεις που διατύπωσε η Επιτροπή σε ό,τι αφορά το άρθρο 4, σημείο 4 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 261 της 22ας Ιουλίου 1999,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Ι. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Α. Το σχετικό κρατικό μέτρο

- (1) Στις 6 Αυγούστου 1999 τέθηκε σε ισχύ το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 261 της 22ας Ιουλίου 1999 ⁽¹⁾ (το «διάταγμα»). Το άρθρο 4, σημείο 1 του διατάγματος καθορίζει το πεδίο δραστηριοτήτων του δημοσίου φορέα, Poste Italiane SpA (εφεξής: «ΙΤ»), ως:

«τη συλλογή, τη μεταφορά, τη διαλογή και τη διανομή της αποστολής εσωτερικής και διασυνοριακής αλληλογραφίας, ακόμη και μέσω επείγουσας διανομής, η τιμή της οποίας να είναι χαμηλότερη του πενταπλάσιου της δημόσιας τιμής που εφαρμόζεται σε αποστολή αλληλογραφίας του πρώτου επιπέδου βάρους της ταχύτερης κανονικής κατηγορίας, υπό τον όρο ότι το βάρος των αντικειμένων θα είναι μικρότερο των 350 γραμμαρίων.»

- (2) Το άρθρο 4, σημείο 4, ορίζει:

«σχετικά με το στάδιο διανομής, περιλαμβάνονται μεταξύ των αποστολών αλληλογραφίας που αναφέρονται στο σημείο 1 εκείνες που δημιουργούνται μέσω χρήσης τηλεματικών τεχνολογιών.»

- (3) Η διανομή αποστολών αλληλογραφίας που δημιουργούνται με «τηλεματικές» τεχνολογίες αποτελεί μέρος της υπηρεσίας που ονομάζεται «ετερογενές ηλεκτρονικό ταχυδρομείο». Το αποκλειστικό δικαίωμα που χορηγείται στα ΙΤ από το άρθρο 4, σημείο 4 του διατάγματος αριθ. 261/99 περιλαμβάνει όλες τις παραδόσεις αποστολών αλληλογραφίας που πραγματοποιούνται μέσω «τηλεματικών» μέσων, ανεξάρτητα από το εάν παρέχουν ή όχι μια προστιθέμενη αξία σε σχέση με την υπηρεσία παραδοσιακής διανομής και ανεξάρτητα από το εάν τα ΙΤ παρέχουν ή όχι την ίδια υπηρεσία διανομής προστιθέμενης αξίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποκλείστηκε στους ιδιωτικούς φορείς η δυνατότητα να ικανοποιήσουν την ειδική ζήτηση όμοιων τύπων διανομής προστιθέμενης αξίας.

⁽¹⁾ Πλήρης τίτλος: νομοθετικό διάταγμα της 22ας Ιουλίου 1999, αριθ. 261, Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας, γενική σειρά, αριθ. 182.

- (4) Πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου 4, σημείο 4, κανένα κρατικό μέτρο δεν εγγυάτο στα ΙΤ ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα για καμία από τις φάσεις της υπηρεσίας ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα υπουργικά διατάγματα αριθ. 333 της 24ης Ιουνίου 1987 ⁽¹⁾, αριθ. 269 της 29ης Μαΐου 1988 ⁽²⁾ και αριθ. 260 της 7ης Αυγούστου 1990 ⁽³⁾, που αποτελούν τη νομική βάση για την εισαγωγή στην Ιταλία υπηρεσίας ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του φορέα παραδοσιακού ταχυδρομείου, δεν έθεσαν υπό όρους τη φάση διανομής αυτής της υπηρεσίας. Με βάση το άρθρο 2, σημείο 19 του νόμου αριθ. 662 του 1996 ⁽⁴⁾, όλες οι ταχυδρομικές υπηρεσίες που δεν χορηγήθηκαν ρητώς από το νόμο στο φορέα παραδοσιακού ταχυδρομείου είναι ανοιχτές στον ανταγωνισμό.

B. Οι σχετικές υπηρεσίες

- (5) Οι γενικές ταχυδρομικές υπηρεσίες που προσφέρουν τα ΙΤ στην Ιταλία περιλαμβάνουν:
- την υπηρεσία τακτικού ταχυδρομείου. Η υπηρεσία αυτή έχει ως μη δεσμευτικό στόχο διανομής H+3 για το 80 % H+4 για το 90 %, και H+5 για το 99 % των αποστολών αλληλογραφίας,
 - την υπηρεσία τακτικού ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο στόχος διανομής είναι ο ίδιος με εκείνον της υπηρεσίας τακτικού ταχυδρομείου,
 - την υπηρεσία συστημένου ταχυδρομείου. Η υπηρεσία αυτή χαρακτηρίζεται από τον ίδιο στόχο μη δεσμευτικής διανομής της υπηρεσίας τακτικού ταχυδρομείου. Σύμφωνα με τα ΙΤ, η υπηρεσία συστημένου ταχυδρομείου περιλαμβάνει δύο προσπάθειες διανομής, δηλαδή ένα σύστημα ανίχνευσης και εντοπισμού της αλληλογραφίας κατά τη διαδρομή της («tracking and tracing») με δυνατότητα αλλαγής παραλήπτη κατά τη διάρκεια της αποστολής και ένα σύστημα ηλεκτρονικής πιστοποίησης της διανομής,
 - την υπηρεσία ταχυδρομείου με προτεραιότητα ⁽⁵⁾. Για τις αποστολές σε αστικές περιοχές αυτή η υπηρεσία χαρακτηρίζεται από ένα μη δεσμευτικό στόχο διανομής H+1 για το 80 %, H+2 για το 90 % και H+3 για το 99 % των αποστολών αλληλογραφίας. Για τις μη αστικές περιοχές τούτη χαρακτηρίζεται από ένα μη δεσμευτικό στόχο διανομής H+2 για το 85 %, H+3 για το 95 % και H+4 για το 99 % των αποστολών αλληλογραφίας. Σύμφωνα με τα ΙΤ, η υπηρεσία ταχυδρομείου με προτεραιότητα, στην Ιταλία, επιτρέπει την αλλαγή της διεύθυνσης ή του παραλήπτη κατά τη διάρκεια της διαδρομής, καθώς επίσης και την παροχή λεπτομερειών σχετικά με την αλλαγή διεύθυνσης του αποδέκτη ή την αδυναμία να ανιχνευθεί η νέα διεύθυνση.
- (6) Οι ιδιωτικοί φορείς άρχισαν να προσφέρουν, στους πελάτες επιχειρηματίες νέα πακέτα υπηρεσιών διαχείρισης της αλληλογραφίας με εξωτερική ανάθεση. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν την παραγωγή, την προετοιμασία, τη δρομολόγηση και τη διανομή ευαίσθητων στον παράγοντα χρόνο αποστολών αλληλογραφίας. Στα πλαίσια των πιο προχωρημένων υπηρεσιών εξωτερικής ανάθεσης, η συλλογή, η διαλογή και η δρομολόγηση των στοιχείων πραγματοποιούνται ηλεκτρονικώς, ενώ η διανομή που έπεται της φάσης της εκτύπωσης πραγματοποιείται σε φυσική μορφή. Η υπηρεσία ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οργανώνει τη διαδικασία παραγωγής σε τρόπο ώστε να μειώνει την ανάγκη φυσικής μεταφοράς της αλληλογραφίας πριν αυτή εκτυπωθεί και παραδοθεί. Το πακέτο εξωτερικής ανάθεσης της αλληλογραφίας επιτρέπει μεγαλύτερη ταχύτητα και ασφάλεια στη φάση διανομής, χάρη στις ακόλουθες βασικές υπηρεσίες:
- εγγυημένη διανομή σε προκαθορισμένη ημέρα (παράδοση «σε σίγουρη ημερομηνία»)· ή
 - εγγυημένη διανομή σε προκαθορισμένη ώρα (παράδοση «σε σίγουρη ώρα»).
- (7) Η πληρωμή για την υπηρεσίας διανομής σε σίγουρη ημερομηνία ή ώρα εξαρτάται από το αποτέλεσμα, εάν δηλαδή η διανομή πραγματοποιήθηκε στην προκαθορισμένη ημερομηνία ή ώρα. Η επιχείρηση που παρέχει την υπηρεσία εγγυάται ότι η διανομή θα πραγματοποιείται σε σίγουρη ημερομηνία ή ώρα τουλάχιστον εντός των ορίων μιας ιταλικής περιφέρειας.
- (8) Μεταξύ των άλλων διαφορών σε σχέση με αυτές τις δύο βασικές υπηρεσίες εμφανίζονται οι ακόλουθες υπηρεσίες: (1) μια υπηρεσία που παρέχει τη διανομή σε σίγουρη ημερομηνία ή ώρα με βάση την προκαθορισμένη από τον πελάτη σειρά· (2) σε περίπτωση μη διανομής στον πρώτο προορισμό, προσπάθειες διανομής σε σίγουρη ημερομηνία σε (έναν ή περισσότερους) εναλλακτικούς προορισμούς. Οι ακόλουθες υπηρεσίες συνδέονται γενικά με την υπηρεσία διανομής σε σίγουρη ημερομηνία ή ώρα: (1) ένα σύστημα για ανίχνευση και εντοπισμό της αλληλογραφίας κατά τη διάρκεια της διαδρομής της («tracking and tracing»), είτε στην ηλεκτρονική φάση είτε στη φάση της φυσικής διανομής· (2) ηλεκτρονική πληροφόρηση για την πραγματοποιηθείσα διανομή στην προκαθορισμένη ημερομηνία ή ώρα· (3) ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των πληροφοριών σχετικά με τη διανομή· (4) ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των πληροφοριών για την μη πραγματοποιηθείσα διανομή· (5) προσπάθεια εντοπισμού της νέας διεύθυνσης του αποδέκτη και (6) σταθερή ενημέρωση των ελέγχων διεύθυνσεων που προετοιμάζονται ειδικά για τον πελάτη. Σε ορισμένες περιπτώσεις προσφέρεται επίσης η δυνατότητα επαλήθευσης της απάντησης του παραλήπτη (για παράδειγμα, καταβολή πληρωμής τη στιγμή της λήψης της ειδοποίησης πληρωμής των ασφαλιστρών).

⁽¹⁾ Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας της 8ης Αυγούστου 1987, αριθ. 184.

⁽²⁾ Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας της 15ης Ιουλίου 1988, αριθ. 165.

⁽³⁾ Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας της 18ης Σεπτεμβρίου 1990, αριθ. 218.

⁽⁴⁾ Νόμος αριθ. 62 της 23ης Δεκεμβρίου 1996, Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας της 28ης Δεκεμβρίου 1996, αριθ. 303.

⁽⁵⁾ Η υπηρεσία ταχυδρομείου με προτεραιότητα συστήθηκε με υπουργικό διάταγμα της 24ης Μαΐου 1999, Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας της 3ης Ιουνίου 1999, αριθ. 128.

- (9) Οι τράπεζες, οι ασφαλιστικές εταιρείες ή άλλες εταιρείες ζητούν υπηρεσίες διανομής που εγγυώνται την ημερομηνία ή την ώρα διανομής για ορισμένες αποστολές αλληλογραφίας ειδικά ευαίσθητες στον παράγοντα χρόνο. Αυτές οι αποστολές αλληλογραφίας περιλαμβάνουν τα έγγραφα που υπόκεινται σε νομική ρήτρα, τις ανακοινώσεις σχετικά με τις λήξεις πληρωμών (αναφορικά με μια σειρά πιστωτικών τίτλων όπως οι συναλλαγματικές, οι υποσχετικές ή οι πιστωτικές επιστολές), τις προσφορές καθορισμένου χρόνου για την αγορά μιας σειράς χρηματοοικονομικών ή ασφαλιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την ενημέρωση των θέσεων του λογαριασμού την τελευταία στιγμή, τις ειδοποιήσεις πληρωμής ασφαλιστών, τις διαφημιστικές προσφορές ορισμένου χρόνου σχετικά με την έναρξη προϊόντων. Οι αποστολές αλληλογραφίας που είναι ευαίσθητες στον παράγοντα χρόνο χάνουν την πλήρη αξία τους όταν έχει λήξει η νόμιμη προθεσμία για απάντηση, ή όταν έχει παρέλθει η περίοδος της πιθανής αποδοχής της προσφοράς ή όταν έχει πραγματοποιηθεί η εκδήλωση στην οποία η επιστολή αναφερόταν. Συνεπώς, οι πελάτες έχουν ανάγκη να είναι βέβαιοι ότι η ευαίσθητη στον παράγοντα χρόνο αλληλογραφία παραδόθηκε ακριβώς στην προκαθορισμένη ημερομηνία ή ώρα.
- (10) Οι ιδιωτικοί φορείς στην Ιταλία δημιούργησαν την απαραίτητη υποδομή για να παράσχουν την υπηρεσία ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με «outsourcing» σε ένα σημαντικό μέρος της εθνικής επικράτειας. Προς το παρόν η υποδομή διανομής καλύπτει διάφορες περιοχές και περίπου το 40 % της ιταλικής επικράτειας. Όταν θα έχει επιτευχθεί το απαραίτητο μέγεθος, τότε θα επεκταθεί έως ότου καλύψει όλη την εθνική επικράτεια. Η είσοδος στο δίκτυο διανομής του δημόσιου φορέα δεν προσφέρει τη δυνατότητα εγγύησης για διανομή σε σίγουρη ημερομηνία ή ώρα. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι οι υπηρεσίες διανομής που προσφέρονται από το δημόσιο φορέα δεν προσφέρουν το απαραίτητο ποιοτικό επίπεδο υπηρεσίας.

Γ. Η διαδικασία

- (11) Στις 16 Μαΐου 2000, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία παράβασης κατά της Ιταλίας για παραβίαση του άρθρου 86 σε συνδυασμό με το άρθρο 82 της συνθήκης ΕΚ και κάλεσε την ιταλική κυβέρνηση να γνωστοποιήσει, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της προειδοποιητικής επιστολής, τα μέτρα που προτίθετο να θεσπίσει για να θέσει τέλος στις παραβάσεις, ή να υποβάλει τις παρατηρήσεις της σχετικά με τις ερωτήσεις που περιέχονται στην προειδοποιητική επιστολή. Η ιταλική κυβέρνηση υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στις 26 Ιουλίου 2000· τα ΙΤ απάντησαν στις 14 Ιουλίου 2000 στην επιστολή της 30ής Μαΐου 2000 με την οποία καλούνταν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Η Επιτροπή, πριν κινήσει τη διαδικασία, είχε διάφορες συναντήσεις με την ιταλική κυβέρνηση και τα ΙΤ για να συζητήσει τα προβλήματα σχετικά με το άρθρο 4, σημείο 4 του διατάγματος 261/99. Ειδικά, στις 23 Φεβρουαρίου και στις 28 Μαρτίου 2000 έλαβαν χώρα συναντήσεις με την ιταλική κυβέρνηση και με τα ΙΤ. Μια επόμενη συνάντηση με τα ΙΤ έλαβε χώρα την 13η Μαρτίου 2000. Οι αντιρρήσεις που περιέχονταν στην προειδοποιητική επιστολή αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης σε μια περαιτέρω συνάντηση, η οποία έλαβε χώρα με την ιταλική κυβέρνηση μαζί με τα ΙΤ την 11η Σεπτεμβρίου 2000. Μια νέα συνάντηση με την ιταλική κυβέρνηση έλαβε χώρα την 23η Οκτωβρίου 2000. Μια συνάντηση με μόνο τους εκπροσώπους των ΙΤ αντιθέτως έλαβε χώρα την 11η Οκτωβρίου 2000. Η Επιτροπή κατ' επανάληψη, κατόπιν αίτησης των ΙΤ, ανέβαλε την προθεσμία για την υποβολή των παρατηρήσεων στην προειδοποιητική επιστολή. Επίσης, χορηγήθηκε στα ΙΤ η δυνατότητα να υποβάλουν περαιτέρω παρατηρήσεις οι οποίες παρελήφθησαν την 28η Οκτωβρίου 2000 και την 30ή Οκτωβρίου 2000. Στις 15 Νοεμβρίου τα ΙΤ παρουσίασαν μία ακόμη νομική γνωμοδότηση.

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Άρθρο 86

- (12) Το άρθρο 86 παράγραφος 1 της συνθήκης ορίζει ότι τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν, έναντι των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων στις οποίες αναγνωρίζουν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα, κανένα μέτρο αντίθετο στους κανόνες που περιέχονται στη συνθήκη και ειδικά στους κανόνες περί ανταγωνισμού. Τα ΙΤ είναι μια δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 86 παράγραφος 1 της συνθήκης, αφού ανήκει εξ ολοκλήρου στο ιταλικό κράτος. Επιπλέον, το ιταλικό κράτος παρείχε στα ΙΤ, δυνάμει του άρθρου 4 του διατάγματος, αποκλειστικά δικαιώματα.
- (13) Το άρθρο 86 παράγραφος 1 της συνθήκης απαγορεύει στα κράτη μέλη να θέσουν, μέσω νομικών, κανονιστικών ή διοικητικών πράξεων, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχουν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα σε μια κατάσταση στην οποία οι προαναφερθείσες επιχειρήσεις δεν θα μπορούσαν να συμπεριφερθούν αυτόνομα χωρίς να παραβιάσουν το άρθρο 82 ('). Κατά συνέπεια, το άρθρο 86 παράγραφος 3, εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να «απευθύνει κατάλληλες ... αποφάσεις» στα κράτη μέλη στις περιπτώσεις που η Επιτροπή επισημαίνει κρατική διάταξη που θεσπίστηκε ή διατηρήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 86 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 82.

(') Βλέπε υπόθεση C-18/88, Regie des télégraphes et des téléphones/GB-Inno, Συλλογή 1991, σ. I-5941, παράγραφος 20 και υπόθεση C-320/91, Corbeau, Συλλογή 1993, σ. I-2533, παράγραφος 12.

- (14) Από το γράμμα του άρθρου 86 παράγραφος 3 της συνθήκης και από την λογική των διατάξεων αυτού του άρθρου απορρέει ότι η Επιτροπή δύναται να αρχίσει οποιαδήποτε ενέργεια που η ίδια θεωρεί αναγκαία για την προστασία της εφαρμογής των κανόνων περί ανταγωνισμού ⁽¹⁾. Η Επιτροπή διαθέτει τη διακριτική εξουσία να εκτιμά την καταλληλότητα έναρξης μιας ενέργειας εναντίον ενός κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 226 ή του άρθρου 86 παράγραφος 3, της συνθήκης ⁽²⁾. Επιπλέον, η Επιτροπή, στην περίπτωση που το θεωρεί αναγκαίο για να διασφαλίσει τους κανόνες περί ανταγωνισμού, μπορεί να ενεργήσει δυνάμει του άρθρου 86 παράγραφος 3, αντί του άρθρου 226 ⁽³⁾. Από την άλλη πλευρά, η ιταλική κυβέρνηση δεν δικαιούται να υποστηρίξει ότι η δράση της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 4, σημείο 4 του διατάγματος, θα έπρεπε να στηρίζεται αποκλειστικά στο άρθρο 226 και ότι αυτή η διαδικασία αποτελεί μια *lex specialis* σε σχέση με τη διαδικασία του άρθρου 86 παράγραφος 3.
- (15) Πρώτα απ' όλα, η διαδικασία που κινήθηκε δυνάμει του άρθρου 86 παράγραφος 3, της συνθήκης προστατεύει πλήρως τα δικαιώματα υπεράσπισης των κρατών μελών ⁽⁴⁾. Η διαδικασία αρχίζει με την αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, στο οποίο δίδεται η δυνατότητα να διευκρινίσει τη θέση του σε διάστημα δύο μηνών. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει την απόφαση που προβλέπεται από το άρθρο 86 παράγραφος 3 μόνον αφού έχει εκτιμήσει τις παρατηρήσεις που υπέβαλε το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός αυτής της προθεσμίας ⁽⁵⁾. Επιπλέον, αν και δεν υπήρχε καμία νομική υποχρέωση σχετικά με τούτο, στη συγκεκριμένη περίπτωση η προθεσμία των δύο μηνών παρατάθηκε κατ' επανάληψη με σκοπό να δοθεί στα ΙΤ καθώς και στην ιταλική κυβέρνηση μια σειρά περαιτέρω ευκαιριών για να κάνουν γνωστά τα επιχειρήματά τους. Τέλος, κάθε απόφαση της Επιτροπής υπόκειται στον έλεγχο των κοινοτικών δικαστικών οργάνων. Ο έλεγχος εκ μέρους των κοινοτικών δικαστικών οργάνων όλων των μέτρων που θεσπίζει η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 86 παράγραφος 3, εξασφαλίζει τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων. Αντιθέτως με όσα υποστήριζαν τα ΙΤ, η διαδικασία δυνάμει του άρθρου 86, παράγραφος 3, δεν μεταβάλλει τη θεσμική ισορροπία μεταξύ των κρατών μελών, του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

A. Οι σχετικές αγορές

- (16) Οι δύο σχετικές με αυτή την υπόθεση αγορές είναι: (1) η αγορά της υπηρεσίας μη παραδοσιακής διανομής, που περιλαμβάνει την προαναφερθείσα εγγύηση διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα, και (2) η αγορά υπηρεσίας παραδοσιακής διανομής, που προβλέπει στόχους διανομής, αλλά που δεν προσφέρει καμία βεβαιότητα και εγγύηση σε ό,τι αφορά την ακριβή ημερομηνία ή ώρα διανομής.
- (17) Η υπηρεσία που εγγυάται τη διανομή σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα διαφέρει σημαντικά από την υπηρεσία παραδοσιακής διανομής από την άποψη (1) των σχετικών χαρακτηριστικών και (2) από τις απαιτήσεις στις οποίες ανταποκρίνεται:
1. Η υπηρεσία παραδοσιακής διανομής δεν προσφέρει καμία εγγύηση όσον αφορά την ημερομηνία ή την ώρα κατά την οποία η αλληλογραφία παραδίδεται ⁽⁶⁾. Η υπηρεσία παραδοσιακής διανομής χαρακτηρίζεται από γενικούς στόχους διανομής που δεν διευκρινίζουν ποτέ την ακριβή ημερομηνία ή την ακριβή ώρα διανομής. Η υπηρεσία παραδοσιακής διανομής δεν προσφέρει καμία εγγύηση σχετικά με την ακριβή ημερομηνία ή ώρα διανομής της αλληλογραφίας.
 2. Η υπηρεσία παραδοσιακής διανομής δεν μπορεί να ικανοποιήσει την προαναφερθείσα ζήτηση διανομής σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα. Οι δύο υπηρεσίες δεν είναι εναλλακτικές. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, οι παραδόσεις σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα έχουν ως στόχο να ικανοποιήσουν τις

⁽¹⁾ Βλέπε υπόθεση T-266/97, Vlaamse Televisie Maatschappij NV, παράγραφος 75.

⁽²⁾ Συμπεράσματα του γενικού εισαγγελέα Mischo, που κατατέθηκαν στις 19 Οκτωβρίου 2000 για την υπόθεση C-163/99, Πορτογαλική Δημοκρατία/Επιτροπή, παράγραφος 46. Βλέπε επίσης υπόθεση C-202/88, Γαλλία/Επιτροπή, Συλλογή 1991, σ. I-1223.

⁽³⁾ Βλέπε συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-48/90 και C-66/90, Ολλανδία/Επιτροπή, Συλλογή 1992, σ. I-627· παράγραφοι 33-35.

⁽⁴⁾ Βλέπε συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-48/90 και C-66/90, Ολλανδία/Επιτροπή, Συλλογή 1992, σ. I-627· παράγραφοι 33-35 και παράγραφος 37.

⁽⁵⁾ Βλέπε συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-48/90 και C-66/90, Ολλανδία/Επιτροπή, Συλλογή 1992, σ. I-627· παράγραφοι 33-35 και παράγραφος 37.

⁽⁶⁾ Η υπηρεσία παραδοσιακής διανομής δεν προσφέρει τις προαναφερθείσες εναλλακτικές λύσεις αυτών των δύο βασικών εγγυήσεων δηλαδή: 1) τη διανομή σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα με βάση την προκαθορισθείσα από τον πελάτη σειρά· 2) σε περίπτωση μη διανομής στον πρώτο προορισμό, τη διανομή σε ορισμένη ημερομηνία σε (έναν ή περισσότερους) εναλλακτικούς προορισμούς. Από τη στιγμή που αυτές οι υπηρεσίες αποτελούν εναλλακτική λύση των δύο κυρίων υπηρεσιών, δηλαδή η διανομή σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα, η παρούσα τους, επιπλέον της διανομής σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα, δεν αποτελεί προϋπόθεση για το διαχωρισμό των υπηρεσιών παραδοσιακής διανομής από τις μη παραδοσιακές.

ειδικές απαιτήσεις των πελατών επιχειρηματιών, πελάτες που έχουν την απαίτηση ώστε συγκεκριμένες αποστολές αλληλογραφίας, ευαίσθητες στον παράγοντα χρόνο, να παραδίδονται σε ακριβή ημερομηνία ή ώρα. Η υπηρεσία παραδοσιακής διανομής, ικανοποιεί γενικά τις απαιτήσεις των πελατών, για τους οποίους δεν αποτελεί αναγκαιότητα η ημέρα ή η ημερομηνία διανομής της αλληλογραφίας ⁽¹⁾.

- (18) Από τη στιγμή που οι δύο μορφές υπηρεσιών διανομής προσφέρουν η καθεμία διαφορετικά χαρακτηριστικά και ικανοποιούν ανάγκες σημαντικά διαφορετικές, δεν είναι σωστό το επιχείρημα που προβάλλουν τα ΙΤ, σύμφωνα με το οποίο η υπηρεσία διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα αποτελεί απλή εξέλιξη και προσαρμογή της υπηρεσίας παραδοσιακής διανομής ⁽²⁾. Επιπλέον, αντιθέτως απ' ό,τι υποστηρίζεται από τα ΙΤ, η «βάση» που χρησιμοποιείται για να παράγει την αποστολή αλληλογραφίας δεν χρησιμοποιήθηκε ως κριτήριο για τον ορισμό της αγοράς. Η διάκριση μεταξύ υπηρεσίας παραδοσιακής διανομής και υπηρεσίας διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα βασίζεται στα διαφορετικά χαρακτηριστικά και στις διαφορετικές απαιτήσεις που οι δύο υπηρεσίες ικανοποιούν και γι' αυτό είναι ανεξάρτητη από το γεγονός εάν η αποστολή αλληλογραφίας συλλέγεται και προωθείται φυσικά ή ηλεκτρονικά. Εξάλλου, η ιταλική κυβέρνηση και τα ΙΤ δεν έχουν δίκαιο να υποστηρίζουν ότι ο ορισμός της σχετικής αγοράς από την Επιτροπή βασίζεται στον τρόπο παραγωγής της αποστολής αλληλογραφίας.
- (19) Τα ΙΤ υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει μια πραγματική και ιδιαίτερη ζήτηση υπηρεσιών διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα ⁽³⁾. Παρά τούτα, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις πραγματοποίησαν επενδύσεις για να δημιουργήσουν την απαραίτητη υποδομή για την παροχή της υπηρεσίας ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με διανομή σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα. Τούτο δείχνει ότι αυτές οι επιχειρήσεις διέβλεψαν την ύπαρξη ζήτησης για υπηρεσία διανομής σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα. Επιπλέον, το γεγονός ότι οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρείες μπορεί να είναι πιο ευαίσθητες στην τιμή παρά στον παράγοντα χρόνο σε ό,τι αφορά ορισμένους τύπους αποστολών αλληλογραφίας στάνταρ ⁽⁴⁾ δεν αποκλείει ότι τούτες αντιθέτως είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες στους χρόνους διανομής σε σχέση με τις ειδικές αποστολές αλληλογραφίας στις οποίες έγινε αναφορά προηγουμένως.
- (20) Τέλος, η υπηρεσία διανομής σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα διαφέρει και από τη διανομή με ραντεβού που τα ΙΤ διατείνονται ότι περιλαμβάνεται στην υπηρεσία ταχυταχυδρομείο ⁽⁵⁾. Τα ΙΤ περιγράφουν αυτή την παροχή ως υπηρεσία διανομής *ad hoc* για ατομικές αποστολές αλληλογραφίας εκτός της συνήθους διαδρομής διανομής του ταχυδρόμου ⁽⁶⁾. Σύμφωνα με τα ΙΤ, ο ταχυδρόμος, αφ' ης στιγμής η αλληλογραφία έφτασε στο κέντρο διαλογής, ορίζει ένα προληπτικό ραντεβού με τον αποδέκτη έτσι ώστε να ορίσει μια ημερομηνία και ώρα διανομής για την οποία να συμφωνούν και τα δύο μέρη ⁽⁷⁾. Συνεπώς καθίσταται εμφανές ότι αυτή η υπηρεσία διαφέρει ριζικά από την υπηρεσία διανομής σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα ως προς διάφορες πλευρές:
- Ο ταχυδρόμος ορίζει ένα «ραντεβού» μόνον όταν η αποστολή αλληλογραφίας έχει φτάσει στο κέντρο διαλογής. Η διανομή «*ad hoc*» δεν αλλάζει το γεγονός ότι αυτή η υπηρεσία, όπως όλες οι προαναφερθείσες υπηρεσίες που προσφέρονται από τα ΙΤ, χαρακτηρίζεται από στόχους διανομής παρά από την εγγύηση ότι η διανομή θα πραγματοποιείται ουσιαστικά στην καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα. Ένα σύστημα με μη δεσμευτικούς στόχους διανομής διαφέρει κατά ουσιαστικό τρόπο από την εγγύηση ότι οι αποστολές αλληλογραφίας θα παραδίδονται σε ακριβή και προκαθορισμένη ημερομηνία ή ώρα ⁽⁸⁾.
 - Η πληρωμή της υπηρεσίας «ταχυταχυδρομείο» δεν εξαρτάται από το αποτέλεσμα της πραγματοποίησης της διανομής σε εγγυημένη ημερομηνία ή ώρα. Καμία υπηρεσία παραδοσιακής διανομής στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Ιταλίας, δεν εξαρτά την πληρωμή από το αποτέλεσμα, ότι δηλαδή η διανομή θα πραγματοποιηθεί στην προκαθορισμένη ημερομηνία και ώρα.

⁽¹⁾ Όπως ελέγχθη ανωτέρω, οι ακόλουθες υπηρεσίες συνδέονται συνήθως με την υπηρεσία διανομής σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα: 1) ένα σύστημα για ανίχνευση και εντοπισμό της αλληλογραφίας κατά τη διάρκεια της διαδρομής της («tracking and tracing»), είτε στην ηλεκτρονική φάση είτε σε εκείνη της φυσικής διανομής· 2) ηλεκτρονική αναφορά για την πραγματοποίηση της διανομής στην προκαθορισθείσα ημερομηνία ή ώρα· 3) ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των αναφορών διανομής· 4) ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των αναφορών μη πραγματοποιηθείσας διανομής· 5) προσπάθεια εντοπισμού της νέας διεύθυνσης του αποδέκτη· και 6) σταθερή ενημέρωση των καταλόγων των διευθύνσεων που ετοιμάζονται ειδικά για τον πελάτη. Σε ορισμένες περιπτώσεις προσφέρεται επίσης η δυνατότητα επαλήθευσης της απάντησης του αποδέκτη (για παράδειγμα, εισπραξη μιας πληρωμής κατά τη στιγμή της λήψης της ειδοποίησης πληρωμής ασφαλιστών). Ενώ αυτά τα πρόσθετα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας συνδέονται συνήθως με τις παραδόσεις σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα και διευκολύνουν την προσφορά παραδόσεων που χαρακτηρίζονται από αυτή την εγγύηση, η παρουσία τους δεν αποτελεί, αυτή καθαυτή, προϋπόθεση για το διαχωρισμό της υπηρεσίας παραδοσιακής διανομής από τη μη παραδοσιακή διανομή.

⁽²⁾ Βλέπε τις παρατηρήσεις των Ιταλικών Ταχυδρομείων της 15ης Νοεμβρίου 2000, σ. 7.

⁽³⁾ Βλέπε παράρτημα 2 στις παρατηρήσεις των Ιταλικών Ταχυδρομείων της 11ης Οκτωβρίου 2000, σ. 2.

⁽⁴⁾ Βλέπε παράρτημα 2 στις παρατηρήσεις των Ιταλικών Ταχυδρομείων της 11ης Οκτωβρίου 2000, σ. 2.

⁽⁵⁾ Βλέπε παράρτημα 3 στις παρατηρήσεις των Ιταλικών Ταχυδρομείων της 11ης Οκτωβρίου 2000 και σελίδα 4, σημείωση 1 των παρατηρήσεων των Ιταλικών Ταχυδρομείων της 28ης Οκτωβρίου 2000.

⁽⁶⁾ Βλέπε παράρτημα 3 στις παρατηρήσεις των Ιταλικών Ταχυδρομείων της 11ης Οκτωβρίου 2000, σ. 3. Τα ίδια τα Ιταλικά Ταχυδρομεία διατείνονται ότι αυτή η υπηρεσία δεν είναι «γενική».

⁽⁷⁾ Βλέπε παράρτημα 1 στις παρατηρήσεις των Ιταλικών Ταχυδρομείων της 28ης Οκτωβρίου 2000, σ. 4.

⁽⁸⁾ Η ίδια η ιταλική κυβέρνηση βεβαιώνει ότι οι ταχυδρομικές υπηρεσίες βασίζονται ουσιαστικά σε στόχους διανομής και όχι σε συμβατικές εγγυήσεις. Καμία τράπεζα δεν θα ενδιαφερόταν για μία υπηρεσία διανομής σε ορισμένη εγγυημένη ημερομηνία ή ώρα.

- (21) Σύμφωνα με αυτές τις παρατηρήσεις, οι υπηρεσίες μη παραδοσιακής διανομής μπορούν να διαχωριστούν λόγω του ό,τι εγγυώνται συμβατικά τη διανομή σε καθορισμένη ημερομηνία ή ώρα. Τούτες αποτελούν μια αγορά ξεχωριστή από εκείνη της υπηρεσίας παραδοσιακής διανομής, αφού η τελευταία δεν παρέχει ούτε και εγγυάται, τη διανομή σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα. Δεδομένου αυτού του ρητού διαχωρισμού μεταξύ υπηρεσιών παραδοσιακών και μη παραδοσιακών παραδόσεων, τα ΙΤ δεν μπορούν να υποστηρίξουν ότι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις διαφημίζουν την υπηρεσία διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα μόνο ως δικαιολογία για την παροχή παραδοσιακών υπηρεσιών ⁽¹⁾.

Β. Η γεωγραφική διάσταση των σχετικών αγορών

- (22) Η γεωγραφική διάσταση των σχετικών αγορών αντιστοιχεί σε ολόκληρη την επικράτεια του ιταλικού κράτους. Αυτό είναι πράγματι το πλαίσιο γεωγραφικής κάλυψης του μονοπωλίου για την τακτική αλληλογραφία, το οποίο περιλαμβάνει τη φάση διανομής της υπηρεσίας ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που καλύπτεται από επιφύλαξη ως προς το άρθρο 4, σημείο 4 του διατάγματος.

Γ. Η δεσπόζουσα θέση

- (23) Το άρθρο 4 του διατάγματος παρέχει στη δημόσια επιχείρηση ταχυδρομείου το προαναφερθέν αποκλειστικό δικαίωμα σε ολόκληρη την ιταλική επικράτεια. Συνεπώς, ο έχων τέτοιο αποκλειστικό δικαίωμα κατέχει δεσπόζουσα θέση σε σχέση με την υπηρεσία που καλύπτεται από την αποκλειστικότητα. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, μια επιχείρηση που απολαύει ενός νόμιμου μονοπωλίου σε μια συγκεκριμένη αγορά μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει μια δεσπόζουσα θέση σε αυτήν την αγορά κατά την έννοια του άρθρου 82 της Συνθήκης ⁽²⁾. Επιπλέον, ο χώρος ενός κράτους μέλους στον οποίο εκτείνεται αυτό το μονοπώλιο μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό μέρος της κοινής αγοράς ⁽³⁾.

Δ. Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης

- (24) Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποτελεί κατάχρηση κατά την έννοια του άρθρου 82 της συνθήκης το γεγονός ότι μια επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση σε μια συγκεκριμένη αγορά ασκεί, χωρίς να υφίσταται αντικειμενική ανάγκη, άλλες δραστηριότητες που ανήκουν σε μια ξεχωριστή αγορά ⁽⁴⁾, δραστηριότητες που θα μπορούσαν να ασκηθούν από μια τρίτη επιχείρηση στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της σε μια όμορη αλλά ξεχωριστή αγορά ⁽⁵⁾.
- (25) Με αναφορά στον συνδυασμό των άρθρων 86 και 82 της συνθήκης, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο θεώρησε επίσης ότι η επέκταση ενός μονοπωλίου σε μια όμορη και ανταγωνιστική αγορά, χωρίς να συντρέχει αντικειμενικός λόγος, απαγορεύεται ως έχει από το άρθρο 86 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 82, όταν η επέκταση αυτή είναι αποτέλεσμα ενός κρατικού μέτρου ⁽⁶⁾.
- (26) Τα ΙΤ δήλωσαν ότι δεν προσφέρουν, στη σημερινή κατάσταση, υπηρεσία διανομής που να εγγυάται με βεβαιότητα την ημερομηνία ή την ώρα διανομής ⁽⁷⁾. Παρ' όλα αυτά, η κρατική πράξη που εξαιρεί μια όμορη αλλά ξεχωριστή αγορά παραβιάζει το άρθρο 86 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 82, ανεξάρτητα από το γεγονός εάν ο δημόσιος φορέας ήδη λειτουργεί ή όχι σε αυτή την ξεχωριστή αγορά:
- στο μέτρο που η επέκταση του χώρου που χορηγείται στην υπηρεσία διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα ωθεί τα ΙΤ να παράσχουν αυτόν τον τρόπο διανομής, το άρθρο 4, σημείο 4 του διατάγματος συνεπάγεται την επέκταση της δεσπόζουσας θέσης των ΙΤ στην αγορά της υπηρεσίας παραδοσιακής διανομής στην όμορη αλλά ξεχωριστή αγορά από εκείνη της διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα.
 - στο μέτρο που τα ΙΤ δεν προσφέρουν την υπηρεσία διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα, το άρθρο 4, σημείο 4 του διατάγματος ωθεί τα ΙΤ, μέσω της απλής άσκησης του αποκλειστικού δικαιώματος, να περιορίσουν την προσφορά της εν λόγω υπηρεσίας, από τη στιγμή που τούτο αποκλείει στους ιδιωτικούς φορείς τη δυνατότητα να ικανοποιήσουν την ειδική ζήτηση εγγυημένης διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Βλέπε παράρτημα 3 στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στις 11 Οκτωβρίου 2000.

⁽²⁾ Βλέπε υπόθεση C-320/91, Corbeau, Συλλογή 1993, παράγραφος 9.

⁽³⁾ Βλέπε υπόθεση C-41/90, Höffner, Συλλογή 1991, σ. I-1979, παράγραφος 28 και C-260/89, ERT, Συλλογή 1991, σ. I-2925, παράγραφος 31.

⁽⁴⁾ Βλέπε υπόθεση C-320/91, Corbeau, Συλλογή 1993, σ. I-2533, παράγραφος 19.

⁽⁵⁾ Βλέπε υπόθεση 311/84, CBEM, Συλλογή 1985, σ. 3261.

⁽⁶⁾ Βλέπε υπόθεση C-18/88, Regie des télégraphes et des téléphones/GB-Inno, Συλλογή 1991, σ. I-5941, παράγραφος 24.

⁽⁷⁾ Στις υποβληθείσες παρατηρήσεις την 11η Οκτωβρίου 2000, τα ΙΤ αμφισβητούν το γεγονός ότι υπάρχει ζήτηση για διανομή σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα και, συνεπώς, ότι υπάρχει μια αγορά γι' αυτές τις υπηρεσίες. Σύμφωνα με τα ΙΤ οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρείες δεν ζητούν τόσο διανομή σε ορισμένη ημερομηνία όσο διανομή σε χαμηλή τιμή (βλέπε παράρτημα 2 στις παρατηρήσεις της 11ης Οκτωβρίου 2000, σ. 1 και 2). Επιπλέον, στο παράρτημα 3 στις παρατηρήσεις της 11ης Οκτωβρίου 2000, τα ΙΤ προσφέρουν ένα κατάλογο όλων των υπηρεσιών διανομής (με κράτηση ή όχι) που είναι σε θέση να παράσχουν. Στον κατάλογο αυτό δεν εμφανίζονται οι παραδόσεις σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα.

⁽⁸⁾ Βλέπε υπόθεση C-41/90, Hoffner, Συλλογή 1991, σ. I-1979, παράγραφος 31.

- (27) Ο καθορισμός του κατά πόσον η φάση διανομής της υπηρεσίας ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι ή όχι ανοιχτή στον ανταγωνισμό πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου 4, σημείο 4 του διατάγματος δεν είναι σημαντικός. Ακόμα και όταν η διανομή των υπηρεσιών ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ήταν υπό επιφύλαξη πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου 4, σημείο 4 του διατάγματος, γεγονός που δεν προκύπτει από την προαναφερθείσα νομική ιταλική ρύθμιση, το άρθρο 4, σημείο 4 θα ήταν παρομοίως σε αντίθεση με το άρθρο 86 σε συνδυασμό με το άρθρο 82, από τη στιγμή που το άρθρο 86, σημείο 1 απαγορεύει και τη διατήρηση ενός κρατικού μέτρου αντίθετο προς το άρθρο 82.
- (28) Σχετικά με την αντίρρηση που προβλήθηκε από την ιταλική κυβέρνηση σύμφωνα με την οποία η επέκταση του καθορισμένου χώρου θα ήταν αντικειμενικά δικαιολογημένη για να διαφυλαχθεί έτσι η οικονομική ισορροπία των ΙΤ, παραπέμπεται σε ό,τι θα λεχθεί ακολούθως σχετικά με το άρθρο 86, παράγραφος 2.

Ε. Επίδραση στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών

- (29) Τα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη σχετικά με τα άρθρα 86, παράγραφος 1 και 82 της συνθήκης μόνον όταν η κατάχρηση μπορεί να αποβεί επιζήμια στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχει τέτοιου είδους αποτέλεσμα εφόσον οποιοσδήποτε αποκλεισμός των ανταγωνιστών σε ξεχωριστές αγορές στον συγκεκριμένο χώρο εμποδίζει τις επιχειρήσεις που εδρεύουν στα άλλα κράτη μέλη, και οι οποίες είναι σε θέση να παράσχουν υπηρεσίες διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα, να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στην ιταλική επικράτεια.

ΣΤ. Άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης

- (30) Το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ορίζει ότι, ο φορέας παραδοσιακού ταχυδρομείου που είναι επιφορτισμένος με μια υπηρεσία γενικού συμφέροντος υπόκειται στους κανόνες της συνθήκης, και ειδικά στους κανόνες περί ανταγωνισμού, στο μέτρο που η εφαρμογή αυτών των κανόνων δεν εμποδίζει την εκπλήρωση, *de facto* ή *de jure*, της ειδικής αποστολής που του έχει ανατεθεί. Το κράτος μέλος φέρει το βάρος της απόδειξης ότι η εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού μπορεί να παράγει τέτοιο αποτέλεσμα. Για τους λόγους που ακολουθούν, η ιταλική κυβέρνηση και τα ΙΤ δεν μπορούν να θεωρήσουν (1) ούτε ότι ο ανταγωνισμός, σε ό,τι αφορά τη διανομή αλληλογραφίας σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα, θέτει σε κίνδυνο την οικονομική ισορροπία των ΙΤ ⁽¹⁾, ούτε (2) ότι το άνοιγμα στους ιδιώτες επιχειρηματίες της φάσης διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα έχει ως συνέπεια τη μείωση των εισοδημάτων των ΙΤ ⁽²⁾:

— κατά πρώτο λόγο, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, τα ΙΤ δεν προσφέρουν σήμερα καμία ταχυδρομική υπηρεσία που να χαρακτηρίζεται από εγγύηση διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα ⁽³⁾. Συνεπώς, τα ΙΤ δεν θα υφίσταντο κανέναν περιορισμό του κύκλου εργασιών τους σε ό,τι αφορά αυτή την αγορά. Επιπλέον, για να υπάρχει εγγύηση ότι οι παραδόσεις πραγματοποιούνται σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα, τα ΙΤ θα έπρεπε να αρχίσουν μια ριζική αναδιοργάνωση των φάσεων διαλογής και διανομής. Τούτο καθιστά, βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, απίθανη την είσοδο των ΙΤ σε αυτή την αγορά. Εν πάση περιπτώσει, ο περαιτέρω κύκλος εργασιών που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μέσω ταχυδρομικών υπηρεσιών πολύ εξειδικευμένων και ειδικά επικεντρωμένων στον παράγοντα χρόνο θα παραμείνει αμελητέος σε σχέση με το έλλειμμα των ΙΤ,

— κατά δεύτερο λόγο, η υπηρεσία διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα ικανοποιεί μια πολύ ειδική απαίτηση, περιορισμένη μόνο στις αποστολές αλληλογραφίας που είναι ευαίσθητες στον παράγοντα χρόνο. Η υπηρεσία διανομής αυτών των αποστολών αλληλογραφίας αποτελεί μια νέα υπηρεσία που δημιουργεί ένα πρόσθετο ταχυδρομικό όγκο. Εξάλλου, οι αποστολές αλληλογραφίας που είναι ευαίσθητες στον παράγοντα χρόνο δεν αντικαθιστούν ούτε παρεκτρέπουν τη ζήτηση σχετικά με την παραδοσιακή διανομή (με κράτηση) και, συνεπώς, δεν θα θίξουν τον όγκο αλληλογραφίας που παραδίδεται με παραδοσιακούς τρόπους ούτε τον σχετικό κύκλο εργασιών των ΙΤ στον συγκεκριμένο χώρο,

— κατά τρίτο λόγο, το ταχυδρομικό δίκτυο των ιδιωτικών επιχειρήσεων καλύπτει ήδη το έδαφος διαφόρων ιταλικών περιοχών, και η κάλυψη αυτή ανέρχεται στο 40 % της εθνικής επικράτειας. Αυτή η υπηρεσία, καλύπτοντας το έδαφος ολόκληρων περιοχών, δεν περιορίζεται στην κάλυψη μόνο του κερδοφόρου αστικού ταχυδρομείου αφήνοντας στα ΙΤ την παροχή της υπηρεσίας στις μη κερδοφόρες περιοχές της υπαίθρου.

⁽¹⁾ Βλέπε τις παρατηρήσεις της ιταλικής κυβέρνησης της 13ης Ιουλίου 2000, σσ. 19-21. Βλέπε επίσης τις παρατηρήσεις των ΙΤ της 14ης Ιουλίου 2000, σσ. 92-99, τις παρατηρήσεις των ΙΤ της 11ης Οκτωβρίου 2000, σσ. 1-2 και τις παρατηρήσεις των ΙΤ της 15ης Νοεμβρίου 2000, σ. 23.

⁽²⁾ Βλέπε τις παρατηρήσεις της ιταλικής κυβέρνησης της 3ης Ιουλίου 2000, σ. 11. Βλέπε επίσης τις παρατηρήσεις των ΙΤ της 11ης Οκτωβρίου 2000, σημείο Γ, σ. 3 και σημείο ΣΤ, σ. 4 και τις παρατηρήσεις των ΙΤ της 14ης Ιουλίου 2000, σημεία 95 και 96.

⁽³⁾ Βλέπε τον κατάλογο των υπηρεσιών των ΙΤ (με κράτηση ή όχι) που περιέχεται στο παράρτημα 3 στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν την 11η Οκτωβρίου 2000.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- (31) Λαμβάνοντας υπόψη όσα προηγήθηκαν, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ιταλία, αποκλείοντας τον ανταγωνισμό στη φάση της διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα της υπηρεσίας ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, παραβιάζει το άρθρο 86 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 82 της συνθήκης. Από τη στιγμή που κανένα άλλο κράτος μέλος, εκτός της Ιταλίας, δεν θέσπισε παρόμοιο κανόνα με εκείνον του άρθρου 4, σημείο 4 του διατάγματος, που εξαιρεί τη φάση διανομής της υπηρεσίας ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά αυτής της φάσης, η Επιτροπή οφείλει να εκδώσει απόφαση έναντι μόνο του ιταλικού κράτους,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι ιταλικοί κανόνες που ρυθμίζουν τον ταχυδρομικό τομέα, και ιδίως το άρθρο 4, σημείο 4 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 261 της 22ας Ιουλίου 1999, παραβιάζουν το άρθρο 86 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 82 της συνθήκης, στο μέτρο που αποκλείουν τον ανταγωνισμό όσον αφορά τη φάση διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα των υπηρεσιών ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η Ιταλία υποχρεούται να θέσει τέλος σε αυτήν την παράβαση ανακαλώντας τα αποκλειστικά δικαιώματα που χορηγήθηκαν στα Ιταλικά Ταχυδρομεία SpA σε ό,τι αφορά τη φάση διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα των υπηρεσιών ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Άρθρο 2

Η Ιταλία θα απόσχει στο μέλλον από τη χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων στη φάση διανομής σε ορισμένη ημερομηνία ή ώρα των υπηρεσιών ετερογενούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Άρθρο 3

Η Ιταλία θα πληροφορήσει την Επιτροπή, εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έχει λάβει για να θέσει τέλος στην παράβαση που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 21 Δεκεμβρίου 2000.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής